

ת"פ 38049/10/17 - מדינת ישראל נגד עבדו אבו סריה

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט דניאל טפרברג

ת"פ 38049-10-17 מדינת ישראל נ' אבו סריה(עציר)

בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אפרת פילזר
נגד
עבדו אבו סריה (עציר) ע"י ב"כ עו"ד
איברהים עימד
המאשימה
הנאשם

הכרעת דין

כללי

נגד הנאשם, עבדו אבו סריה (להלן: הנאשם) הוגש כתב אישום ביום 22.10.17 (להלן: כתב האישום) בו יוחסו לו שתי עבירות לפי סעיף 144 (א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), **רכישה והחזקת נשק**, ושתי עבירות לפי סעיף 144 (ב) רישא לחוק, **נשיאה והובלת נשק**.

להלן יפורט הנטען בכתב האישום.

עובדות כתב האישום

אישום ראשון

1. במהלך חודש מאי בשנת 2017, במועד שאינו ידוע למאשימה, רכש הנאשם בלא רשות על פי דין, רובה מסוג M16 (להלן: הנשק), תמורת 20,000 ₪, מאדם שכינוי "אבו הישאם" וזהותו לא ידועה.
2. הנאשם נוכח לגלות כי הנשק תקול ולא יורה. לאחר מכן, פנה אל קרוב משפחתו מחמד זידאן אבו סריה (להלן: מחמד זידאן), תושב ענתא, סיפר לו על התקלה וביקש את עזרתו בתיקון.
3. מחמד זידאן סיפר לנאשם על אדם בשם עאדל צראיעה (להלן: עאדל), תושב ענתא, שיודע לתקן נשקים.
4. עוד באותו יום, הניח הנאשם את הנשק בתא המטען של רכבו מסוג טיוטה ונשא אותו בלא רשות על פי דין, יחד עם מחמד זידאן לענתא.
5. הנאשם ומחמד זידאן פגשו את עאדל בענתא אשר סייע בתיקון הנשק.

6. הנאשם שילם לעדאל 1,000 ₪ עבור התיקון והמשיך להחזיק בנשק עד ספטמבר 2017. לאחר מכן, מכר את הנשק לאדם מענתא שזהותו אינה ידועה למאשימה, תמורת 40,000 ₪ שהופקדו בחשבון הבנק של הנאשם.
7. במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם רכש והחזיק נשק שלא כדין להחזקתו. כמו כן, נשא הנאשם והוביל נשק שלא כדין לנשיאתו והובלתו.

אישום שני

1. חברו של הנאשם, מחמוד ג'אבר (להלן: ג'אבר), החזיק בלא רשות על פי דין, נשק מסוג M16 (להלן: הנשק).
2. במהלך חודש יולי בשנת 2017, במועד שאינו ידוע למאשימה, פנה ג'אבר לנאשם בבקשה שיעזור לו לתקן את נשקו.
3. הנאשם מסר לג'אבר מחסנית מפלסטיק על מנת שזה יבדוק האם מקור התקלה בנשק או במחסנית.
4. ג'אבר בדק את הנשק ואת המחסנית והסיק שמקור התקלה בנשק. על כן, הנאשם הפנה אותו לעדאל על מנת שייסע לו בתיקון.
5. בהמשך, ג'אבר והנאשם הכניסו את הנשק לתיק שחור והובילו אותו לענתא על גבי קטנוע השייך לג'אבר.
6. בענתא פגשו השניים את עדאל והנאשם הסביר לו כי ג'אבר מעוניין בתיקון נשקו. עדאל וג'אבר נכנסו לרכב הפורד של עדאל עם התיק בו היה הנשק ואילו הנאשם נכנס לבית קפה סמוך והמתין לג'אבר.
7. לאחר שג'אבר מסר את הנשק לעדאל לתיקון תמורת 2000 ₪, עזבו הנאשם וג'אבר את המקום וחזרו לשופעט.
8. במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם רכש והחזיק נשק שלא כדין להחזקתו. כמו כן, נשא הנאשם והוביל נשק שלא כדין לנשיאתו והובלתו.

תשובת הנאשם לאישום

1. בדיון שהתקיים ביום 29.11.2017 כפר הנאשם באמצעות בא כוחו בכל האמור בכתב האישום. בנוסף, ביקש בא כוח הנאשם להגיש לבית המשפט "טענות זוטא" כנגד קבילות הודאות החוץ של הנאשם בתוך 7 ימים, שכן לטענתו כתב האישום מתבסס רובו ככולו על הודאת הנאשם.
2. טענת הזוטא לא הוגשה בתוך 7 ימים מיום 29.11.2017.
3. ב"כ הנאשם לא הגיב להחלטת בית המשפט מיום 27.3.2018, בגדרה התבקש להבהיר עמדתו לעניין טענת הזוטא.
4. לדיון שנקבע ליום 26.4.2018, לא התייצב ב"כ הנאשם.
5. ביום 6.5.2018 התחייב ב"כ הנאשם למסור את טענותיו בעניין משפט הזוטא, "לא יאוחר מ-24 שעות" (עמ' 5 שו' 14). דבר זה לא נעשה.

6. בדיון שהתקיים בפניי ביום 17.5.2018, ציין ב"כ הנאשם כי זנח את טענותיו בעניין קבילות הודאות החוץ של הנאשם (עמ' 8 שו' 9).

7. טענתה העיקרית של ההגנה היא כי הנאשם שיקר במהלך חקירותיו במשטרה מכיוון שרצה לצאת מהצינוק וכי היה נתון תחת לחץ מצד החוקרים.

פרשת התביעה

1. ביום 17.5.2018 הגישה המאשימה כראיה את הודעות הנאשם במשטרה, אליהן אתייחס בהרחבה להלן. בנוסף, העידו מטעם המאשימה מר טימור שאקור - חוקר במחלק תפקידים מיוחדים במשטרה; מר עומרי עוואדה - ראש צוות חוליית פח"ע במגרש הרוסים; עאדל; ומר כמאל זיאן - חוקר משטרה ביחידת פח"ע נגב. יצוין כי ב"כ הנאשם ויתר על חקירת מר רנאן חלבי, חוקר נוסף שגבה עדות מהנאשם.

עדות מר שאקור

2. ביום 17.05.2018 העיד לפניי רס"ר תימור שוקור (להלן: שוקור), חוקר במחלק תפקידים מיוחדים במשטרה אשר גבה את ההודעה מהנאשם מיום 16.10.2017 המסומנת ת'1/א). לשאלת ב"כ המאשימה, השיב מר שאקור כי לא התרחש כל אירוע חריג בחקירה (עמ' 9 שו' 21). וכי אינו זוכר אם היה מונח לפניי זכ"ד מחקירת הנאשם בשב"כ.

3. בחקירתו הנגדית שאל ב"כ הנאשם את מר שאקור האם ייתכן שכאשר החל בחקירה, הודעת הנאשם כבר נכתבה, והנאשם רק הוחתם עליה. מר שאקור הכחיש זאת בתוקף.

4. מר שאקור הבהיר כי חקירת הנאשם תועדה בהדפסה, היות ובניגוד לחוקרים הנוספים בתיק, הוא מיטיב להקליד על מחשב בשפה הערבית ועוד באותו היום תירגם אותה לעברית.

עדות מר עווידה

5. ביום 17.05.2017 העיד לפניי עומרי עווידה (להלן: עווידה), משמש כראש צוות של חוליית פח"ע במגרש הרוסים אשר גבה את ההודעה מהנאשם מיום 01.10.2017 המסומנת ת'1/ג). בהודעה זו, מאשר הנאשם את הודעתו הראשונה מיום 26.09.2017. עווידה מסר כי הודעתו של הנאשם נעשתה מרצונו החופשי של הנאשם ומבלי שהתרחשו אירועים חריגים כלשהם. בנוסף, לא זכר האם הונחו לפניי חומרי חקירה או זכ"דים מחקירת השב"כ.

עדות עאדל

6. ביום 17.05.2018 העיד לפניי עאדל צריאעה לאחר שהפליל את הנאשם בהודעתו במשטרה ביום 10.01.2018 המסומנת ת'2. כזכור, עאדל הוא מי שסייע לנאשם לתקן את נשקו.

מיד בפתח חקירתו על ידי ב"כ המאשימה, הכחיש עאדל את כל מה שמסר במשטרה וטען כי בדה את כל הודעתו מליבו מכיוון שרצה לצאת מהצינוק:

אני הודיתי תחת לחץ ואחרי ארבעים יום שני ישבתי ביזנזנות, בצינוק. אני שמתי את השם עבדו ומחמוד ואני אין לי קשר אליהם רק שלום שלום, אני אמרתי את השמות שלהם כדי שאצא מהצינוקות. בגלל זה אני הודיתי, אני אמרתי דברים שלא נכונים כדי לצאת מהצינוקות. אני מכיר אותם רק שלום שלום (עמ' 27 שו' 1 עד 4).

7. המאשימה הקשתה על עאדל, בצטטה בבית המשפט את הודעתו במשטרה:

"בשעה 10:00 הגיע מוחמד אבו סריה וחברו עבדו אבו סריה הנאשם ברכב מסוג ג'טה שנת 2008 בצבע לבן והיה למוחמד אבו סריה ברכב נשק M16 בצבע שחור. מוחמד פרק את הנשק בפתח הבית והחליף את הנוקר, הנוקר שקנה מיחיא ועבדו אבו סריה ניסה את הנשק וירה באוויר חמישה כדורים בערך".

עדאל אישר כי הודעתו נחתמה על ידו אך שב וחזר על טענתו כי:

"אני כל זה אמרתי מהראש שלי כדי לצאת מהצינוק. אני התעייפתי מהחקירות גם, הייתי עייף מהחקירות, הייתי עייף מהכלא, ישבתי ארבעים יום בכלא, אמרתי את כל הדברים הללו מהראש שלי". (עמ' 28 שו' 1 עד 6).

8. בנסיבות אלה, עתרה המאשימה להכריז על עאדל כעד עוין (עמ' 29 שו' 1 עד 6), ולהגיש את הודעתו במשטרה בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות).

במענה לשאלות בית המשפט ואף שאלות הסניגור, חזר בו שוב עאדל, אימץ את עיקרי הודעתו במשטרה, ואישר את תוכנה ואמיתותה (עמ' 33 שו' 28 עד 32, עמ' 34 שו' 15 עד 17, עמ' 35 שו' 5 עד 10, עמ' 35 שו' 19).

כך, אישר עאדל כי הנאשם הגיע לביתו כשברשותו נשק לצורך תיקונו (ת/2 שו' 36), ואישר כי ג'אבר הוא מי שהופנה אליו על ידי הנאשם לצורך תיקון נשקו של ג'אבר (ת/2 שו' 18 עד 32).

עדות מר זידאן

9. ביום 17.05.2018 העיד לפניי כאמל זידאן (להלן: זידאן), חוקר ביחיד פח"ע נגב אשר גבה את הודעת הנאשם מיום 09.10.2018 המסומנת ת/1(ב). זידאן מסר כי הציג את עצמו בפני הנאשם, הקריא לו את החשדות נגדו ואת זכויותיו וגבה את העדות בשפה הערבית המובנית לנאשם.

10. לשאלת ב"כ המאשימה, ציין מר זידאן כי לא התרחש כל אירוע חריג במהלך החקירה וככל שהיה מתרחש היה מתועד בגוף העדות (עמ' 44 שו' 2). מציין כי הנאשם חתם על העדות לאחר שזו נגבתה ממנו מרצונו החופשי. זידאן כתב את העדות בערבית ולאחר מכן תרגם אותה לעברית. בנוסף, מוסר כי היה מונח לפניו זכ"ד של חקירת השב"כ ועל פיו חקר את הנאשם.

11. הסניגור הנכבד הפנה את תשומת לב בית המשפט, כי בזכ"ד שנכתב על ידי חוקר שב"כ המכונה "מושיק", צוין כי הנאשם נחקר בירושלים ביום 9.10.2017, בעוד שהודעה נוספת של הנאשם, נגבתה באותו יום על ידי חוקר נוסף באשקלון. המאשימה הבהירה כי חקירת החוקר "מושיק" התבצעה באשקלון, ועקב טעות צוין כי החקירה התבצעה בירושלים. בהתאם לכך נתקבלה גם הבהרת החוקר בכתב, והיא מקובלת עליי.

12. כאמור לעיל, ויתר ב"כ הנאשם על חקירתו של החוקר רנאן חלבי.

פרשת ההגנה

1. ביום 23.05.2018 העיד לפניי הנאשם אשר אישר כי חתם על הודעתו במשטרה.

2. בפתח דבריו הדגיש הנאשם כי הוא אינו יודע לקרוא, לא עברית ולא ערבית (עמ' 51 שו' 20 עד 24). לטענתו, אמרו לו החוקרים במשטרה לחתום על מסמכי הודעותיו, והוא עשה כן. עוד הדגיש, כי הובטח לו שאם יודה ישוחרר (עמ' 52 שו' 22 עד 24). הנאשם מסר כי הודעתו במשטרה הייתה שקרית וכל מה שאמר

המציא מראשו על מנת לצאת מהצינוק. הנאשם לא ידע להעריך כמה זמן שהה בצינוק.

3. בחקירתו הנגדית, סיפר הנאשם כי ברשותו טלפון חכם, ואף חשבון פייסבוק. עוד ציין הנאשם כי הוא: "מסתכל בפייסבוק על החדשות, גם מדבר עם החברים, מתכתב עם החברים" (עמ' 56 שו' 15). בעקבות כך, הוטח בו כי שיקר באמרו שאינו קורא ערבית והוא בתגובה השיב: "אני לא יודע מה להגיד לך, אולי כן" (עמ' 57, שו' 8).
4. המאשימה עימתה את הנאשם עם כך שהודעותיו במשטרה היו מפורטות למדי, וכללו תאריכים, כלי רכב בו השתמש הנאשם, ועוד. הנאשם לא השיב תשובה עניינית לטענה זו, אלא טען כי: "המצאתי את הכול מהראש שלי" (עמ' 58 שו' 20, עמ' 59 שו' 3, עמ' 59 שו' 6, עמ' 60 שו' 3).
5. בחקירתו החוזרת, ציין לפתע הנאשם כי לא "המציא" את כל מה שסיפר במשטרה, אלא: "יש דברים שאני המצאתי ויש דברים שהם נכונים" (עמ' 66 שו' 4). לשאלת בית המשפט, לא הבהיר הנאשם מה הם הדברים הנכונים שציין במשטרה, ומה הם הדברים שאינם (עמ' 66 שו' 8 עד 11).
6. בהתחשב בכך שהנאשם עצור, קבעתי ביום 23.5.2018 כי המאשימה תגיש סיכומיה בתוך 7 ימים ממועד קבלת הפרוטוקולים (הדיון נשמע בהקלטה), וב"כ הנאשם יגיש סיכומיו תוך 7 ימים ממועד קבלת סיכומי המאשימה.

תמצית סיכומי המאשימה

1. ביום 7.6.2018 הגישה המאשימה את סיכומיה.
2. לטענת המאשימה, הודעות הנאשם כפי שנגבו בחקירותיו במשטרה הינן קבילות, שכן ניתנו כדין על ידי הנאשם ומרצונו הטוב והחופשי ולאחר שהתנהלו בשפה המובנית לו ואושרו על ידו באמצעות חתימתו.
3. בנוסף, טוענת המאשימה כי הנאשם ויתר על זכותו להגשת טענות זוטא. זאת לאור השתהותו הרבה בעניין והעובדה שלא הגיש את הטענות עד למועד הנוכחי. בית המשפט האריך מספר פעמים את מועד הגשת הטענות וביום 06.05.18 אף הדגיש כי ניתנת לו הזדמנות אחרונה, אולם הנאשם לא מימש את ההזדמנות ועל כן ויתר על זכות זו.
4. לפיכך, המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו.

תמצית סיכומי ההגנה

1. ב"כ הנאשם היה אמור להגיש סיכומי עד ליום 15.6.18, לאחר מספר ארכות שניתנו לב"כ הנאשם הנכבד, הגיש לבסוף ב"כ הנאשם את סיכומיו ביום 27.6.2018.
2. בסיכומיו, ציין ב"כ הנאשם כי הודאות הנאשם חלקיות בלבד, מתפתחות, ואין לבסס עליהן ממצאים. עוד הדגיש, כי הודעותיו של עאדל אינן מתיישבות עם הודאת הנאשם. ולבסוף, ציין מספר רב של מקרים בהם לשיטתו התברר, כי הודאות חוץ של נאשמים התגלו כעורבא פרח.

דין והכרעה

1. לאחר שעיינתי בהודעות הנאשם במשטרה, והתרשמתי מהעדים שהעידו בפניי, אני קובע כי המאשימה

הוכיחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט הפלילי, את המפורט בכתב האישום. להלן אפרט טעמיי.

2. כתב האישום מבוסס בעיקר על גרסאותיו של אבו סריה במהלך חקירותיו במשטרה, במסגרתן הודה טיפין טיפין בעבירות שיוחסו לו. כמו כן, על הודעתו במשטרה של העד עדאל צראיעה שהפליל את הנאשם בעבירות הנשק. כאמור במסגרת עדותו של עדאל בבית המשפט הוא התכחש למרבית אמרותיו במשטרה וטען כי הודעתו במשטרה נעשתה תחת לחץ שהפעילו החוקרים. עדאל הוכרז כעד עוין לבקשת המאשימה ולאחר מכן הודעתו (ת/2) הוגשה לבית המשפט לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות). במהלך החקירה הנגדית, אישר עדאל את הדברים שמסר במשטרה וחזר בו מטענתו שהודעתו במשטרה נגבתה תחת לחץ.

3. המאשימה ביקשה בסיכומיה להסתמך, לצורך הרשעת הנאשם, על הודאתו ולדחות מכל וכל את הטענות שעלו בעדותו בבית המשפט לפיהן ההודאות היו שקריות ונגבו תחת אמצעים פסולים ומתוך רצונו לצאת מהצינוק.

4. בנוסף, מבקשת המאשימה להשתמש בעדותו של עדאל כחיזוק ראייתי נוסף להודאתו של הנאשם.

5. לטענת ההגנה, אבן הראשה של כתב האישום נגד הנאשם מצויה בהודאתו ומכאן טענותיו. האחת, טענת קבילות, לפיה אין לקבל את ההודאה כראיה בשל הסתירות שבה, אי התיישבותה עם יתר הראיות בתיק והתנהלותם של החוקרים אשר העידו בפני בית המשפט. השניה, טענת משקל הראיה, לפיה אף אם תתקבל ההודעה כראיה, עדיין אין בכוחה לבסס את הרשעתו בעבירות המיוחסות לו שכן לא מתקיימת התוספת הראייתית הנדרשת. לטענתו, עדותו של עדאל אינה עקבית ולפיכך חסרת בסיס מהימן.

6. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ואת עדויות העדים, ולאחר שעיינתי בחומר החקירה, מצאתי כי יש להעדיף את הודאותיו של הנאשם במשטרה על פני עדותו לפני ולאוור קיומה של תוספת ראייתית, יש להרשיעו בכל המיוחס לו בכתב האישום. כעת, אדון בטענות על פי סדרן.

הודעת הנאשם

7. הנאשם נחקר במשטרה ארבע פעמים, במהלכן הודה בעובדות כתב האישום המקיימות את העבירות המיוחסות לו. התפתחות החקירה ניכרת בהודעותיו של הנאשם כך שמחקירה לחקירה, מודה הנאשם בפרטים נוספים ומאשר את אמרותיו מפעם לפעם.

8. בחקירתו הראשונה של הנאשם ביום 26.9.2017 (ת/1), ניכר כי על הנאשם לא מופעל כל לחץ. ראשית החקירה, באווירה נינוחה יחסית:

"ש. האם הבנת את החשדות נגדך?"

ת. כן.

ש. האם הבנת את זכויותיך ואת תוכן האזהרה?"

ת. כן.

ש. איך הבריאיות?"

ת. ברוך השם.

ש. איפה אתה גר?

ת. " (עמ' 2 להודעת הנאשם מיום 26.9.2017).

9. בהמשך החקירה מאותו היום, מספר הנאשם:

"ת. לפני חודש וחצי מחמוד ג'אבר הגיע אליי הביתה בקטנוע, אמר לי שרוצה לתקן את הנשק שיש לו ואמרתי לו בוא נלך לראות מישהו בענאתא. יצאתי עם מחמוד ג'אבר על הקטנוע ואמרתי לו נלך לענאתא, בענאתא אמרתי לו תגיע לבית קפה ענאתא ושם אמרתי לו תלך לעאדל, ויצא שמחמוד ג'אבר מכיר את עאדל, אני הלכתי לבית קפה ומחמוד ג'אבר נשאר אצל עאדל ולאחר חצי שעה חזר לבית קפה וחזרתי לביתי.

ש. האם מחמוד ג'אבר סיפר לך מה היה במפגש עם עאדל?

ת. מחמוד סיפר לי שהביא לעאדל כסף אבל לא אמר לי על מה.

ש. מה אתה יודע על עאדל?

ת. בן 25 עובד על פורד קו ענאתא-מחנה ומתקן נשקים.

ש. מאיפה אתה מכיר את עאדל?

ת. היכרות רחוקה וידוע שהוא מתקן נשקים" (עמ' 4 לחקירת הנאשם מיום 26.9.2017).

כאמור, מאשר בהודעה זו הנאשם את מרבית האמור באישום השני שבכתב האישום, וזאת כאשר אין כל אירוע חריג בחקירה, ולא נראה כי הנאשם נתון תחת לחץ כלשהוא.

בחקירת הנאשם מיום 9.10.2017 (ת/ב1) מאשר הנאשם את האמור בהודעתו הראשונה, ואף מוסיף פרטים שונים לעניין מועד האירוע, סוג הקטנוע אותו הגיע ג'אבר לביתו, ועוד. בנוסף, בחקירה זו מציין הנאשם כי אף הוא רכש נשק מסוג 16M קצר, ומתאר את התקלה שהתגלתה בנשק שרכש:

"ת. כן לפני כחמישה חודשים אני קניתי 16M קצר מבחור בשם אבו הישאם, 35 שנה בערך משועפאט, יש לו קטנוע בצבע אפור מסוג מווי, אני הכרתי את אבו הישאם דרך איסמעיל סוויטי, גילו 26 שנה בערך מהמחנה אצלנו מכונה "אבו פיראס" שהיה עובד בעירייה, ולאחר שקניתי את ה-16M מאבו הישאם בזמן שהייתי במחנה, הכנסתי מחסנית לנשק 16M כדי לנסות אך לא ירה, לאחר מכן אני פגשתי את חברי מחמד זידאן אבו סריה..." (ת/ב1 עמ' 3 שו' 72 עד 77).

10. אכן, ייתכן ובמועד חקירה זו היה הנאשם נתון תחת לחץ רב יותר, לאור פרק הזמן בו שהה במעצר עד לחקירה. ברם - הודעת הנאשם בחקירה עשירה בפרטים, קוהרנטית, ומתיישבת עם הודעתו של עאדל. לא למותר לציין, כי החוקר מבהיר בסוף חקירה זו כי: "זאת הודעת החשוד אשר מסר אותה מרצונו הטוב והחופשי, והוקראה לו וחתם עליה בכתב ידו, ובמהלכה אכל ארוחה, שתה קפה ועישן סיגריות לבקשתו" (ת/ב1 עמ' 12 שו' 329 ו-330). גם בחקירה זו לא נראה כי הלחץ בו שרוי היה הנאשם, חורג מלחץ טבעי שבין חוקר ונחקר בנסיבות האמורות.

11. ויוזכר - בסופו של יום לא טען הסניגור כל טענה בדבר קבילות הודאות החוץ של הנאשם. לא ניתן להלום מצב בו לאחר מתן הזדמנויות רבות לסניגור, להשמיע טענותיו לעניין קבילות הודאות חוץ של נאשם, יבחר הסניגור להימנע מכך, ולבסוף יטען בסיכומיו טענות למכביר כנגד הודאות החוץ של הנאשם.

12. כאמור, התרשמתי כי הודעות הנאשם במשטרה היו לכידות וקוהרנטיות, לא נמסרו תחת לחץ, והן מתיישבות

עם הודעותיו של עאדל במשטרה. טענת הסניגור בפסקה 6 לסיכומיו - לפיה הודאות הנאשם מתפתחות מחקירה לחקירה - היא למעשה מאפיין קלאסי של נחקר ה-"מודה במקצת" בראשית החקירה, ולאחר מכן מנדב פרטים נוספים בחקירות העוקבות.

13. לכך יש לצרף את הרושם השלילי ביותר שהותיר הנאשם בעדותו בפניי, כאשר בין היתר טען כי כלל אינו יודע לקרוא, ומיד לאחר מכן ציין כי הוא נוהג להתכתב ברשת הפייסבוק עם חבריו. בנוסף, לשאלות פשוטות ביותר לא השיב הנאשם, וניכר היה כי הוא מתפתל ומתחמק מלתת תשובה עניינית לשאלות ב"כ המאשימה. כך כאשר טען בתחילה, כי כלל אינו מזהה את אחיו בתמונה שהוצגה לו (עמ' 53 שו' 17), וכשציין כי אינו יודע מדוע נקב דווקא בסכום של 20,000 ₪, כסכום בו רכש את הנשק (עמ' 61 שו' 20). עדותו של הנאשם הותירה עליי רושם שלילי ביותר, ואני קובע כי מדובר בעדות שאינה מהימנה. ניכר כי בחקירותיו במשטרה סיפר הנאשם את האמת כהווייתה, ואילו בבית המשפט ניסה להרחיק עצמו מעדותו, תוך אמירת דברים שאינם אמת.

14. סעיף 12(א) לפקודת הראיות קובע כי:

"12. (א) עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חפזית ומרצון".

כאשר ישנה התנגדות לקבילותה של הודיה, מתנהל הדיון בשאלה זו במסגרת דיונית עצמאית, המשולבת כיחידה נפרדת בתוך המסגרת הכוללת של הדיון באישום גופו. זהו למעשה משפט "קטן" בתוך המשפט "הגדול", ומכאן כינויו - "משפט זוטא".

חרף הצהרות הסניגור הנכבד, ועל אף פנייתו החוזרות ונשנות של המאשימה וההזדמנויות הרבות להגשה שניתנו על ידי בית משפט זה ולאחר שבית המשפט חידד בפני הנאשם כי ניתנת לו הזדמנות אחרונה להגשת טענות הזוטא ולאחריה יראו אותו כמי שוותר על זכותו, לא הוגשו כל טענות בדבר קבילות הודעות החוץ של הנאשם, ומכאן שהודעות אלה קבילות כראיה.

15. כמו כן, קבילותה של ההודעה לפי סעיף 11 לפקודת הראיות יכול שתוכח על ידי מי שגבה את ההודעה: "נרשמה האמרה בכתב והנאשם חתם עליה או קיים אותה באופן אחר, מותר להוכיחה בעדות על כך ממי שהיה נוכח באותו מעמד". החוקרים אשר גבו את הודעות הנאשם העידו בפניי בית המשפט ביום 17.05.18. כפי שהוצג לעיל, החוקרים הציגו עצמם בפניי הנאשם, הקריאו בפניו את החשדות המיוחסים לו ואת זכויותיו. כמו כן, כלל החוקרים העידו כי לא התקיימו אירועים חריגים במהלך חקירתם וכי החקירה נערכה בשפה הערבית המובנית לנאשם והוא אישר וחתם עליה מרצונו החופשי והטוב.

16. יחד עם זאת, לא מדובר במשוכה היחידה שעל בית המשפט לעבור על מנת להרשיע נאשם. הפסיקה קבעה כי על בית המשפט לבחון גם את משקלה ההודאה, משקלה הפנימי והחיצוני. משקלה של ההודאה ייבחן על פי 'סימני האמת' העולים מתוכה וכן תיבחן ההודאה אל מול המציאות האובייקטיבית של הראיות ובכך נדרשת תוספת ראייתית מסוג "דבר מה נוסף".

לעניין זה ראו ע"פ 543/79 אבישי נגר נ' מדינת ישראל, לה (1) 113 (פורסם בנבו 22.10.1980): "כמקובל על-פי החידוש בדיני ראיות, שנתחדש בבית-משפט זה לפני שלושים שנה ומעלה, אין להרשיע אדם על יסוד הודאה, שנמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט אלא אם מתווסף להודאה "דבר-מה-נוסף".

17. משקלה של הודאה נבחן בשני מבחנים מצטברים: מבחן פנימי ומבחן חיצוני. "המבחן הפנימי ('משקל עצמי') בודק את ההודאה על-פי סימני האמת העולים מתוכה, כגון הגיונה או חוסר הגיונה הפנימי, סידורם או בלבולם של הפרטים הנמסרים בה, וכיוצא בזה סימנים של שכל ישר" (ע"פ 774/78 יוסף לוי נ' מדינת ישראל (3) 228, 233 (1979) (השופט - כתוארו אז - ברק)); ו"על-פי מבחן המשקל החיצוני, נדרשת תוספת ראייתית מסוג 'דבר-מה נוסף', החיצונית להודאתו של הנאשם, על מנת להרשיעו" (10477/09 מובארק נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013), פסקה 124).

18. עינתי בהודעותיו/הודאתיו של הנאשם במשטרה. ההודעות משופעות בפרטים, ומעידות על ידיעה מכלי ראשון של מוסר ההודעות - הנאשם. כך, כאשר מציין הנאשם את סוג הרכב בו נוסע עאדל (ת/ב שו' 34), את צבע התיק ממנו הוציא ג'אבר את נשקו (ת/ב שו' 41), כאשר הוא מספר כי ליד בית הקפה בו המתין לג'אבר נמצא בית ספר (ת/ב שו' 50), כאשר הוא מסביר כי הבעיה בנשק נבעה מכוסית הגזים שעאדל תיקן (ת/ב שו' 63), כאשר הוא מפרט שעאדל בדק את נשקו במושב האחורי של רכבו מסוג טוטה קאמרי (ת/ב שו' 81 עד 84), כאשר הוא מציין את שמו וגילו של מי שלבסוף מכר לו הנאשם את הנשק (ת/ב שו' 100 ו-101), ואת המקום בו היה מחביא את הנשק באמצעות חברו (ת/ב שו' 106 עד 110). הודעות הנאשם מאופיינות בקוהרנטיות, משופעות פרטים רבים, באופן המחזק ומאשר את אותנטיות ההודעה ("המבחן הפנימי").

19. לאור האמור, אני מוצא כי המבחן הפנימי מתקיים בענייננו ויש בו כדי להצביע על קבילותה של הודאת הנאשם.

20. המבחן החיצוני דורש שלצורך הרשעתו של הנאשם על סמך הודאתו, נדרשת תוספת ראייתית המאמת את תוכן ההודעה. לצורך כך, ביקשה המאשימה את עדותו של עדאל צראיעה. לעניין זה ראו ע"פ 8589/13 פאוזי רמילאת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 27.01.2015): "לשם הרשעה על סמך הודאת חוץ כעדות יחידה נדרשת תוספת ראייתית מסוג "דבר מה נוסף". ככלל, "דבר מה נוסף" היא תוספת "מאמתת" ולא "מסבכת". לפיכך, ככלל, די בראיה המאשרת במידה מסוימת את תוכן ההודאה ואין צורך להידרש לראיה המצביעה דווקא על המערער כעל מי שביצע את העבירה [ראו למשל: ע"פ 3577/12 פריח נ' מדינת ישראל, פסקה כ (23.7.2014) [פורסם בנבו] (להלן: עניין פריח); עניין קוזלי, עמ' 458; עניין בדוי, פסקה 80; ע"פ 6613/99 סמירק נ' מדינת ישראל, נו (3) 529, 557 (2002) (להלן: עניין סמירק); עניין חמיד, פסקה 16; עניין פלוני, פסקה 20; ע"פ 3873/08 אטיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 114 (6.9.2010) [פורסם בנבו]]. אולם, מדובר בסטנדרט גמיש ומשתנה. הדבר מה הנוסף לובש צורה ופושט צורה מחדש בכל פרשה, בהתאם לנסיבותיה של ההודאה בה הוא נדרש לתמוך. כך, כאשר משקלה הפנימי של ההודאה הוא ניכר, ניתן יהיה להסתפק, לעיתים, בדבר מה נוסף קל שבקלים שמשקלו "קל כנוצה" [עניין מילשטיין, פסקה 20 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל]. אולם, כאשר משקלה הפנימי של ההודאה הוא נמוך יש לעמוד על קיומה של תוספת ראייתית בעלת משקל סובסטנטיבי."

21. לא נקבע מפורשות בפסיקה מהי אותה תוספת ראייתית מסוג 'דבר מה נוסף' וכאמור לעיל, הדבר תלוי ביחסי הגומלין המתקיימים בין המבחן החיצוני והפנימי. לענייני, אני סובר שאין צורך ב"דבר מה נוסף" מחמיר במיוחד. כפי שיובא להלן, את דרישת ה-"דבר מה הנוסף" בענייננו, מספקים די והותר תוכן דבריו המתפתל והמתחכם של הנאשם בפניו, הודאתו במקצת דברים שסיפר בחקירת המשטרה (עמ' 66 שו' 8 ו-9), וכמובן עדותו של עאדל בפניו.

עדויות של עדאל-חיזוק ראייתי נוסף

22. לטענת בא כוח הנאשם, אין להסתמך על עדויות של עדאל שכן זו לא הייתה עקבית ועל כן מוטל ספק במהימנותה.
23. כבר עתה אציין, כי אין בידי לקבל את טענות בא כוח הנאשם וכי עדויות של עדאל מהווה תוספת ראייתית כנדרש בפקודה. אך למעלה מן הצורך, אדון בקבילות הודעתו של עדאל כתוספת ראייתית.
24. כאמור, המאשימה ביקשה להכריז על עדאל כעד עוין לאחר שבעדותו הכחיש את כל אמרותיו בהודעתו במשטרה. בנוסף, עתרה המאשימה לקבל כראיה את הודעת עדאל במשטרה, מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות. כזכור, במשטרה סיפר עדאל כי הנאשם הגיע אליו כשהוא נושא נשק, כי תיקן את נשקו של הנאשם - והיכן עשה זאת, וכן כי תיקן את נשקו של ג'אבר, לאחר שהאחרון הגיע אליו עם הנאשם. (ת/2 ש' 36; ת/2 ש' 18 עד 32).
25. התנאים לקבילות אמרת חוץ של עד נקבעו בסעיף 10א(א) לפקודה ולענייננו, הוכחת מתן האמרה, היותו של נותן האמרה עד במשפט שלצדדים ניתנה הזדמנות לחקרו, וקיומו של שוני בין העדות בבית המשפט לבין האמרה, הכחשת האמרה, או טענת העד שאינו זוכר אותה. מאחר שתנאים אלו התקיימו, הרי שהאמרות קבילות.
26. על פי סעיף 10א(ד) לפקודה לא ניתן להרשיע על סמך אמרת חוץ של עד, ללא קיומו של דבר לחיזוק. על פי הפסיקה, נקבע כי עדות הטעונה תוספת ראייתית, יכולה לשמש תוספת לעדות אחרת לעניין זה ראו ת"פ (מחוזי ב"ש) 36669-04-14 **מדינת ישראל נ' מאור מלכה** (פורסם בנבו, 16.06.2016). ועל כן ניתן לראות בהודעתו של הנאשם כתוספת ראייתית להודעתו של עדאל.
27. בנוסף, על פי הפסיקה, אופן גביית אמרתו של העד משפיעה על משקל האמרה, בעת הבחינה אם להעדיפה על פני עדויות של העד בבית המשפט, כאמור בסעיף 10א(ג) לפקודה, ולא על קבילותה, זאת בשונה מבחינתה של אמרת נאשם, אשר לאור הוראות סעיף 12א(א) לפקודה, שקבילותה מותנית בהוכחת נתינתה באופן חופשי ומרצון. אולם, בענייני איני נדרש להכריע בדבר קבילותה של הודעתו של עדאל שכן במהלך חקירתו הנגדית חזר בו מהתכחשותו ואישר את אמיתות דבריו במשטרה באופן שתואם את גרסת חקירתו. לאור זאת, המאשימה חזרה בה מבקשתה להגיש את הודעתו במשטרה.
28. לאחר ששב לגרסתו כפי שמסר בהודעתו במשטרה, בית המשפט תחקר את עדאל וזאת על מנת להתרשם ממהימנותו. הנאשם העיד מפורשות כי הדברים שהעיד במשטרה הם נכונים וחזר על כך מספר פעמים. כמו כן, השיב בשלילה כאשר בית המשפט ביקש לברר האם חש לחץ מהנוכחים באולם. יובאו הדברים במלואם:

"כב' השופט דניאל טפרברג: אז זה אמת שמישהו התקשר, אז היה אצלך בבית בפתח הבית וישבו אצלך בבית ומישהו התקשר?"

ת. כן. נכון.

כב' השופט דניאל טפרברג: אז למה אמרת קודם שהמצאת את זה?

ת. אני הייתי מפחד בגלל השופט, אני הייתי מפחד מהשופט

כב' השופט דניאל טפרברג: רגע אחד, העדות שלך במשטרה פה היא אמת?

עמוד 10

ת. כן אדוני, אמת

כב' השופט דניאל טפרברג: אז אתה חוזר בכך ממה שאמרת בהתחלה שהוא חתם תחת לחץ וכו'.

ת. אני הייתי תחת לחץ והודיתי גם על מה שהודיתי

כב' השופט דניאל טפרברג: אז מה שהודית הודית באמת.

ת. כן, זה נכון" (עמ' 35, ש 12-2, לפרוטוקול מיום 17.05.18)

29. משכך, מצאתי כי עדותו בפני מהימנה. תוספת ראייתית הינה תוספת מאמתת בלבד, המוסיפה משקל לאמינות מוסר האמרה, ואינה צריכה להיות תוספת עצמאית או מסבכת כראיית הסיוע. לעניין זה ראו דנ"פ 4342/97 מדינת ישראל נ' סולימאן אל עביד, נא(1) 736 (פורסם בנבו 28.04.1998): "...הרף התחתון הנדרש הוא "דבר-מה נוסף", המאמת פרט ממשי כלשהו בהודאה, לרבות כזה שאינו נוגע לביצוע העבירה... ראיית אימות - דבר לחיזוק או "דבר-מה נוסף" - נדרשת אך לשם אישור מהימנות ההודאה בנושא הרלוונטי לעבירה, וזאת בלי להצביע בהכרח על קשר בין מוסר ההודאה לביצוע העבירה.

30. גרעין המעשה זהה בין גרסת העד ובין גרסת הנאשם כך שעדותו של עדאל מצביעה על אמינות הודעתו של הנאשם. לפיכך, מתקיימת התוספת הראייתית הנדרשת להודעת הנאשם.

31. עולה אפוא, כי הן על פי המבחן הפנימי, והן על פי דרישת ה"דבר מה הנוסף" הנדרש לצורך הרשעת נאשם בהתאם להודיית החוץ שלו, אין מניעה בענייננו להרשיע את הנאשם במיוחס לו, בהתאם להודאתו-שלו.

32. לאור כל האמור לעיל; הודעות החוץ של הנאשם בהן הודה במיוחס לו בכתב האישום, שהיו אותנטיות ומשופעות פרטים; עדות הנאשם בפניי - שאינה מהימנה עליי, והייתה רצופה אמירת דברים שאינם אמת והסברים תמוהים להודעות הנאשם במשטרה; העובדה כי לא נטענו טענות כנגד קבילות הודעות החוץ של הנאשם; והחיזוק המשמעותי להודעות הנאשם במשטרה שסיפק עדאל בעדותו; כל אלה הביאוני למסקנה כי המאשימה הוכיחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט פלילי, את האמור והמסופר בכתב האישום.

סיכום

על יסוד כל האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירות הבאות:

- א. **רכישה והחזקת נשק** - עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).
- ב. **החזקת נשק (אבזר)** - עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק.
- ג. **נשיאה והובלת נשק** - עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק (שתי עבירות)

ניתנה היום, כט' בתמוז תשע"ח, 12 ביולי 2018 במעמד הצדדים